

Statue of St. Michael the Archangel that stands above Kyiv's Independence Square. St. Michael is patron saint of the Ukrainian capital.

ST. MICHAEL THE ARCHANGEL

Defend people of Ukraine in battle; be their defence against the wickedness and snares of the devil. May God rebuke him, we humbly pray; and to you, O Prince of the heavenly host, by the power of God, thrust into hell Satan and the other evil spirits who are trying to invade Ukraine.
Amen.

~ 19 March 2023 ~
~ FOURTH SUNDAY OF LENT ~
~ ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПОСТУ ~
~ 389TH DAY OF WAR IN UKRAINE ~

On this fourth Sunday of Great Lent, we commemorate St. John Climacus, who wrote the book *The Ladder of Divine Ascent* to guide monks step by step to a life of greater holiness. Now only two weeks from Palm Sunday, the Church reminds us that we must all move upward on that ladder if we are to follow our Lord to His Passion, to His death on the cross, to His descent into Hades, and to His glorious resurrection on the third day. But the first step upward requires what seems like a step downward, for it is the step of humbly acknowledging our weakness, imperfection, and corruption. Without that honest confession, we will never develop the spiritual strength necessary to enter into the deep mystery of our salvation through the great offering and victory of our Savior. It is a time to confess our failings to the Lord and hear in spoken words an assurance of our forgiveness in the sacrament of Confession, if we are truly repentant. In today's gospel, the father of the demon-possessed young man stands as a model of the honesty that we must cultivate. When Christ told him that "all things are possible for him who believes," the man "cried out and said with tears, *'Lord, I believe; help my unbelief.'*"

SUNDAY HYMNS

OPENING HYMN	With Joy We Keep the Holy Fast (<i>Anthology of Worship, pg.1008</i>)
COMMUNION HYMN	Покляюся Мій Христе // When I Behold the Wondrous Cross (<i>pg.156-157</i>)
CLOSING HYMN	Боже, Великий, Єдиний (<i>pg. 264</i>)

SUNDAY & DAILY SCHEDULE

SUNDAY, Mar 19	Divine Liturgy // Божественна Літургія	10 AM
MONDAY, Mar 20	NO SERVICES	
TUESDAY, Mar 21	Liturgy with Sorokousty // Літургія і Сорокоусти	9 AM
WEDNESDAY, Mar 22	Canon of St. Andrew of Crete // Канон Св. Андрея Критського	6 PM
THURSDAY, Mar 23	Third Hour // Третій Час	9 AM
FRIDAY, Mar 24	Liturgy of Pre-Sanctified Gifts // Літургія Передшеосвячених Дарів	6 PM
SATURDAY, Mar 25	NO SERVICES	
SUNDAY, Mar 26	Divine Liturgy // Божественна Літургія	10 AM

NOTE: to request a Divine Liturgy, please speak with Fr. Yuriy

E-TRANSFER - st.nicholas.victoria@gmail.com

SUNDAY EPISTLE

MARCH 12 DONATIONS

DATE	READING	
SUNDAY, Mar 19	Heb 6:13-20	Coffee: \$44.70; Vigil lights: \$15.00; Loose collection: \$214.55; Envelope collection: \$237.00; Pre-authorized donations Mar 6 to Mar 12: \$235.00 TOTAL: \$746.25 <i>May God bless and reward you abundantly for your generosity!</i>
SUNDAY, Mar 26	Heb 9:11-14	
SUNDAY, Apr 2	Phi 4:4-9	
SUNDAY, Apr 9	Acts 1:1-8	

DONATE ONLINE - www.stnicholasparish.org/donate

PASTORAL MINISTRY & HOLY MYSTERIES

CONFESSIONS.....any time before or after services
 BAPTISMS.....by appointment
 MARRIAGES.....six months notice should be given to the parish priest, and he should be contacted before any other arrangements are made
 FUNERALS.....by appointment
 ANOINTING.....by appointment
 HOSPITAL VISITS.....any time; call emergency number **250.891.4507**

Apostolic Administrator ~ Bishop David Motiuk ~ www.nweparchy.ca

ST. NICHOLAS
THE WONDERWORKER

†
СВ. МИКОЛАЯ ЧУДОТВОРЦЯ

Church: 250.384.2255
Rectory: 250.384.2292
Emergency: 250.891.4507

www.stnicholasparish.org
st.nicholas.victoria@gmail.com
facebook.com/stnicholasvictoria

1112 Caledonia Ave.
Victoria, BC V8T 1G1

~ Priest ~
Fr. Yuriy Vyshnevskyy

HELP THE PEOPLE OF UKRAINE TO
SURVIVE THE WAR

DONATE FOR UKRAINE

ПОЖЕРТВУЙ НА УКРАЇНУ

www.stnicholasparish.org
Victoria, BC Canada

DONATE TO HELP UKRAINIANS ARRIVING ON SOUTH VANCOUVER ISLAND - Make cheques payable to 'St. Nicholas church' with memo 'Help arriving Ukrainians'. You can also donate cash or via e-transfer to st.nicholas.victoria@gmail.com. Click **DONATE** button on the parish website www.stnicholasparish.org to donate via CanadaHelps. Tax receipts will be issued.

WWW.UKRAINEHELPVI.CA - the website is designed to connect people and organizations on Vancouver Island to help the people of Ukraine.

ACCEPT PEOPLE FLEEING UKRAINE ON VANCOUVER ISLAND - please complete **this form** if you can accept people fleeing Ukraine. Please share this with your friends and neighbours!

JOB POSTING - employers who wish to support Ukrainians with offers of employment to register these offers on **Jobs for Ukraine**.

DO YOU NEED FOOD? - Help Ukraine Vancouver Island Society has created Food Share programs to ensure that all Ukrainians have access to good quality food across Vancouver Island every week. Please visit the HUVI website for details and how to register in your area **HERE**.

PRAYER FOR THE AFFLICTED PEOPLE OF UKRAINE IN TIME OF WAR

O Lord Jesus Christ, our God, we entreat You to hear the earnest prayer of Your beloved Church of Kyivan Rus' for her deeply afflicted children abiding in the land of Ukraine. Behold their grave sorrow and grievous plight, and speedily come to their aid. Deliver Your vulnerable people from unjust aggressors, foreign invasion and the terror of war. Strengthen

courageous defenders of the nation to fight virtuously, inspired more by love of those they protect than hatred of the enemy. O compassionate Lord, shelter the displaced, heal the wounded, console the orphan, protect the widow, comfort those who mourn, and mercifully receive into Your Kingdom those who have nobly died guarding their homeland against every aggression. Quickly make cease the spilling of blood of friend and foe alike, yet stir many to bravely struggle for that true justice which alone can bring lasting peace. O kind-hearted Lord, as You are our peace, soften the hearts of the unmerciful and convert those who promote hostilities toward reconciliation, so that Your beloved children of the land of Ukraine, may abide in that tranquility, justice and freedom which reflects your Kingdom, where You reign with Your eternal Father, and Your most holy, good and life-giving Spirit, now, and forever and ever. Amen.

МОЛИТВА ЗА МНОГОСТРАЖДАЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД У ЧАС ВІЙНИ

Господи Ісусе Христе Боже наш, благаємо Тебе, вислухай ширу молитву Твоєї улюбленої Церкви Київської Русі за важко страждаючих дітей українського краю. Споглянь милостивим оком на їх лихоліття та ласкаво поспіши на допомогу. Звільни свій беззахисний народ від несправедливих загарбників, нашествия агресорів та терору війни. Зміцни силою Твоєю усіх доблесних і відважних захисників для добросердечної боротьби, щоб вони радше керувалися любов'ю до беззахисних, аніж ненавистю до ворогів. О Премилосердний Господи, захорони переселенців, зціли поранених, борони сиріт, підтримай вдів, потіш скорботних та ласкаво прийми до Твого Царства всіх, хто благородно віддав своє життя в обороні Батьківщини від нападів ворогів. Поспіши зупинити кровопролиття як друга, так і недруга та запали серця багатьох до мужньої боротьби за істинну справедливість, що є джерелом тривалого миру. О добросердий Господи, Ти – наш мир, пом'якши зачерствілі серця, наверни тих, хто сприяє воєнним діям, до примирення, щоб Твій улюблений українській народ втішався миром, справедливістю та свободою – ознаками Твого Царства, в якому Ти царюєш з Предвічним Твоїм Отцем, і Всесвятим, Благим і Животворним Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

ANNOUNCEMENTS

✓ **HAPPY BIRTHDAY** to MATVIIV & ILLIA MAKSYMIV and all those who celebrated their birthdays this past week. May the Lord Our God continue to bless you abundantly and the Holy Mother of God protects you at all times. Многая Літа!

✓ **CAMP ST. VOLODYMYR - Sunday, Aug 20 – Saturday, Aug 26, 2023.** We invite you to save the date and join us this August to celebrate our 40th anniversary of Camp St. Volodymyr! The camp is for children in our Eparchy aged 7 to 15 as of December 2023. Camp St. Volodymyr is a great place to be physically active, build self-confidence and self-esteem, and develop outdoor skills. While reconnecting with nature, the children will grow spiritually and build life-long friendships. Registration will open in mid-spring, so start planning your summer holidays now! The camp is run on a volunteer basis. If you are interested in volunteering as a counsellor, chef, nurse/doctor, or lifeguard please forward your name. Camp St. Volodymyr is also seeking input to design our 40th anniversary T-shirt. Please share your logo and design ideas! The chosen design will receive a complimentary t-shirt. For more information, contact Jennifer Caldwell at jennsawka@hotmail.com or 604.220.0584

✓ **WE NEED YOUR HELP** - recently we had to buy a new freezer for our parish as the old one broke down. We would welcome any donations to offset the cost of buying a new freezer at the cost of \$1,000. In addition we replaced our industrial cooler at the cost of \$4,000. Please consider this as you donate toward our kitchen appliances.

✓ **SACRAMENT OF CONFESSION** - available before and after daily (9AM) & Sunday (10AM) Liturgies. **СПОВІДЬ** - перед і після щоденної Літургії о 9 год і в неділю о 10 год.

✓ **PRAYER REQUEST** - Please keep in your prayers ED KRAKOWSKI, YURIJ, MARK & PETER DASHKEWYCH, WAYNE SAUNDERS, TERESA HUCULAK and other members of our parish, our family and friends who are ailing, in hospitals, nursing homes and those who are not able to join actively in their community.

✓ **BEQUESTS & WILLS** - Leaving a bequeath is a process of giving a donation through your will. It is simply a distribution from your estate to a charitable organization through your last will and testament. It can be as small or as large a donation as you wish. It is important that you talk to your lawyer about the process. In your kindness please remember St Nicholas the Wonderworker Ukrainian Catholic Church in your bequeath and will. If anyone wishes to make such a bequeath in their will, the following clause may be included or added to a will: "I give, devise, and bequeath to **St Nicholas the Wonderworker Ukrainian Catholic Parish - 1112 Caledonia Avenue, Victoria BC, V8T 1G1**, the sum of \$ _____ (or _____% of my estate), to be used for the benefit of the parish and it's pastoral activities."

DIVINE LITURGY PROPERS

The Divine Liturgy of our Father among the Saints Basil the Great.

Scripture readings from the New Testament are taken from the

New Revised Standard Version Catholic Edition.

Українською - у перекладі Івана Хоменка.

Troparion, Tone 8: You came down from on high, O Merciful One,* and accepted three days of burial* to free us from our sufferings.* O Lord, our life and our resurrection,* glory be to You.

Troparion, Tone 1: O John, our God-bearing father,* you were shown to be a citizen of the desert,* an angel in bodily form,* and a worker of miracles.* Through fasting, prayers and vigils you received heavenly gifts* to heal the sick and the souls of those who, in faith, run to you.* Glory to Him who gives you strength.* Glory to Him who crowned you.* Glory to Him who works healing for all through you.

Glory: Now: Kontakion, Tone 4: On the heights of true abstinence,* the Lord established you as a reliable star,* giving light for guidance to the ends of the earth,* O father John, our teacher.

Prokeimenon, Tone 8: Pray and give thanks to the Lord our God. *Verse:* In Judea God is known; His name is great in Israel. (*Psalms 75:12,2*)

Prokeimenon, Tone 7: The venerable ones will exult in glory* and they shall be joyful in their beds. (*Psalms 149:5*)

Epistle - Hebrews 6:13-20 - A reading from the Epistle of the Holy Apostle Paul to the Hebrews. *Brothers and Sisters,* when God made a promise to Abraham, because he had no one greater by whom to swear, he swore by himself, saying, “I will surely bless you and multiply you.” And thus Abraham, having patiently endured, obtained the promise. Human beings, of course, swear by someone greater than themselves, and an oath given as confirmation puts an end to all dispute. In the same way, when God desired to show even more clearly to the heirs of the promise the unchangeable character of his purpose, he guaranteed it by an oath, so that through two unchangeable things, in which it is impossible that God would prove false, we who have taken refuge might be strongly encouraged to seize the hope set before us. We have this hope, a sure and steadfast anchor of the soul, a hope that enters the inner shrine behind the curtain, where Jesus, a forerunner on our behalf, has entered, having become a high priest forever according to the order of Melchizedek.

Alleluia, Tone 8: *Verse:* Come, let us rejoice in the Lord; let us acclaim God our Saviour. *Verse:* Let us come before His countenance with praise and acclaim Him with psalms. (*Psalms 94:1,2*) *Verse:* They who are planted in the hose of the Lord shall flourish in the courts of our God. (*Psalms 91:14*)

Gospel - Mark 9:17-31 - *At that time*, someone from the crowd came to Jesus, bowed before him, and said, “Teacher, I brought you my son; he has a spirit that makes him unable to speak; and whenever it seizes him, it dashes him down; and he foams and grinds his teeth and becomes rigid; and I asked your disciples to cast it out, but they could not do so.” He answered them, “You faithless generation, how much longer must I be among you? How much longer must I put up with you? Bring him to me.” And they brought the boy to him. When the spirit saw him, immediately it convulsed the boy, and he fell on the ground and rolled about, foaming at the mouth. Jesus asked the father, “How long has this been happening to him?” And he said, “From childhood. It has often cast him into the fire and into the water, to destroy him; but if you are able to do anything, have pity on us and help us.” Jesus said to him, “If you are able!—All things can be done for the one who believes.” Immediately the father of the child cried out, “I believe; help my unbelief!” When Jesus saw that a crowd came running together, he rebuked the unclean spirit, saying to it, “You spirit that keeps this boy from speaking and hearing, I command you, come out of him, and never enter him again!” After crying out and convulsing him terribly, it came out, and the boy was like a corpse, so that most of them said, “He is dead.” But Jesus took him by the hand and lifted him up, and he was able to stand. When he had entered the house, his disciples asked him privately, “Why could we not cast it out?” He said to them, “This kind can come out only through prayer.” They went on from there and passed through Galilee. He did not want anyone to know it; for he was teaching his disciples, saying to them, “The Son of Man is to be betrayed into human hands, and they will kill him, and three days after being killed, he will rise again.”

Instead of “It is truly right” we sing: In you, O Full of Grace, all creation rejoices: the angelic ranks and all the human race. Sanctified temple and spiritual paradise, virgins’ pride and boast, from whom God is made flesh and became a little Child; and He who is our God before all ages, He made your womb a throne, and He made it wider than all the heavens. In you, O Full of Grace, all creation rejoices. Glory be to you.

Communion Hymn: Praise the Lord from the heavens;* praise Him in the highest. (*Psalm 148:1*)* The just man shall be in everlasting remembrance;* of evil hearsay he shall have no fear.* Alleluia, alleluia,* alleluia. (*Psalm 111:6*)

Тропар, глас 8: З висоти зійшов Ти, Милосердний,* і триденне погребення прийняв Ти,* щоб нас звільнити від страждань.* Життя і воскресіння наше,* Господи, слава Тобі.

Тропар, глас 1: Пустинним жителем, і в тілі ангелом,* і чудотворцем показав ти себе,* богоносний отче наш Іване;* постом, чужанням, молитвою небесні дарування прийнявши,* зціляєш недужих і душі, що з вірою прибігають до тебе.* Слава тому, що дав тобі кріпость,* слава тому, що вінчав тебе,* слава тому, що дає тобою всім зцілення.

Слава: І нині: Кондак, глас 4: На висоті правдивої повздержности* Господь тебе поставив як звізду необманну,* що просвічує світокраї,* наставнику Іване, отче наш.

Прокімен, глас 8: Моліться і дякуйте Господу Богу нашому. *Стих:* В Юдеї Бог відомий; ім'я Його велике в Ізраїлі.

Прокімен, глас 7: Хай торжествують праведні славі, на своїх ложах хай ликують.

Апостол - Євр. 6:13-20 - До Євреїв послання Святого Апостола Павла читання: *Браття і сестри,* коли Бог учиняв Авраамові обітницю, не маючи поклястися ніким вищим, то поклявся самим собою, кажучи: "Справді поблагословлю тебе щедро й розмножу тебе вельми." І він, завдяки довгій терпеливості, осягнув обітницю: люди клянуться більшим від себе, і всякі їхні суперечки кінчаються клятвою на ствердження. Тому й Бог, бажаючи дати спадкоємцям обітниці якнайсильніший доказ, що його рішення непорушне, вжив клятви, щоб двома незмінними речами, в яких неможливо, щоб Бог казав неправду, ми мали сильну заохоту – ми, що прибігли прийняти надію, призначену нам. В ньому маємо, неначе якір душі, безпечний та міцний, що входить аж до середини за завісу, куди ввійшов за нас, як предтеча, Ісус, ставши архиереєм повіки, на зразок Мелхиседека.

Алилуя, глас 8: *Стих:* Ходіте, заспіваймо Господеві, воскликнім Скелі нашого спасіння. *Стих:* Ходімо перед нього з хвалою і піснями йому воскликнім. *Стих:* Посаджені в Господнім домі, вони на дворах Бога нашого квітнуть.

Євангеліє - Марк 9:17-31 - У той час один чоловік прийшов до Ісуса і, кланяючись, йому сказав: "Учителю, привів я до тебе сина мого, що має німого духа, і де тільки його вхопить, кидає його об землю так, що піниться, скрегоче зубами, дерев'яніє. Просив я учнів твоїх, щоб його вигнали, та не змогли." Він же у відповідь каже їм: "О роде невірний! Доки я буду з вами? Доки вас терпітиму? Приведіть но його до мене." І привели його до нього. Скоро дух угледів його, притьмом того затряс, і повалившись той на землю, запінившись, почав качатися. Спитав же його батька: "Скільки часу, як це йому сталося?" – "З дитинства", – відповів той. "І часто він кидає його у вогонь і в воду, щоб його погубити. Та якщо можеш, поможи нам, змилосердившись над ним." Ісус же каже йому: "Щодо того – якщо можеш – то все можливо тому, хто вірує." І вмить батько хлопчини викрикнув крізь сльози: "Вірю, поможи моєму невірству!" Ісус же, бачивши, що збігається народ, погрозив нечистому духові, кажучи: "Німий та глухий душе! Наказую тобі: Вийди з нього й не входи більше в нього." І, закричавши та сильно його стрясаши, вийшов з нього. І наче змертвів той, тож многі казали: "Вмер він." Але Ісус, узявши його за руку, підвів його, і той устав. Коли ж увійшов у дім, то учні його питали його насамоті: "Чому ми не могли його вигнати?" Він відповів їм: "Цей рід нічим не можна вигнати, тільки молитвою та постом." Вийшовши звідти, проходили крізь Галилею, і він не хотів, щоб будь-хто знав. Навчав бо своїх учнів і казав їм: "Син Чоловічий буде виданий у руки людям, і вб'ють його, і, вбитий, по трьох днях, воскресне."

Замість “Достойно” співаємо: Тобою радується, Благодатная, всяка твар, ангельський собор і чоловічеський рід, о священний храме і раю словесний, дівственна похвало, що із неї Бог воплотився і младенцем став, перед віками сущий Бог наш. Лоно бо твоє престолом сотворив і утробу твою просторішою небес учинив. Тобою радується, Благодатная, всяка твар, слава тобі.

Причасний: Хваліте Господа з небес,* хваліте Його на висотах. Бо він не захитається повіки; пам'ять про праведника буде вічна. Алилуя, Алилуя, Алилуя.

ST. NICHOLAS PARISH EASTER FOOD FAIR

FOOD PREPARATION SCHEDULE

Saturday, March 25, 2023

The following is the food preparation schedule for the St. Nicholas Parish Easter Food Fair fundraiser that will held on Saturday, March 25 from 11:00 am – 2:00 pm.

Mon. Mar 20 - Make babkas. 8:30 – 10:45; and 10:45 -1:00pm. Need 5 volunteers each session.

Tue. Mar. 21 - Steam/rib cabbage. 8:30 am – 12 noon. Need 6-7 volunteers.

Wed. Mar. 22 - Cook rice, make cabbage roll filling. 8:30 am- 12 noon. Need 2 volunteers.

Thu. Mar. 23 - Make cabbage rolls. 8:30 am – 12 noon. Need 15 volunteers. Lunch provided.

Fri. Mar. 24 - Bag frozen cabbage rolls. 8:30 -10:00 am. Need 2 volunteers.

Fri. Mar. 24 - Set up hall for the Food Fair. 10:00 am – 4:00 pm. Need 6-7 volunteers.

Sat. Mar. 25 - FOOD FAIR for public. Sales from 11:00 am - 2:00 pm. Need 20 -25 volunteers to bring out frozen food, handle all sales and clean up, etc. **Note - NO HOT LUNCH.**

As always your assistance in helping out with the preparations for our Easter Food Fair is very much appreciated as this is a major fundraiser for our parish. Please invite your friends and other family members to help with the various food prep, specially to make pyrohy and abbage rolls. Please contact Robert at **250-386-7872**, rlherchak@gmail.com to advise when you can come to help.

THE PRESENCE BEHIND THE VEIL

The New Testament depicts the mystery of Christ in terms of the rituals of sacrifice in the Jerusalem temple. It describes Christ's sacrifice based on the manner in which animals were sacrificed there. First, the animal was killed, usually by the donor, in the outer court of the temple. Similarly, Jesus was crucified outside the holy city of Jerusalem.

The same pattern is found in our Liturgy, illustrating the connection between the temple, the Cross, and our worship. Thus, the Eucharistic bread, which we call the Lamb, is prepared at

the Prothesis, originally in another chapel, but at least at a distance from the Holy Table.

In the temple, the slain animal was taken by the Levites to the priests, who placed it on the altar and offered it to God. In contrast, Christ – being both victim and priest – offered Himself to the Father eternally in the heavenly sanctuary. In our Liturgy, the Lamb and the cup are brought to the holy table and offered “*in all and for the sake of all.*”

Finally, the sacrificial meat was divided: part was portioned out for God, and part for the priests. The greater part was returned to the donor to be shared with the poor or in a festive meal. In our Liturgy the sanctified Lamb and the cup are shared first by the priests and then by the people in the mystical supper of the Eucharist.

On Yom Kippur, there was another step. The blood of the animal was taken into the Holy of Holies by the High Priest and sprinkled there. Finally, the High Priest would emerge from the Holy of Holies and bless the people. Christ was placed in the tomb by Joseph and Nicodemus, but emerged from the tomb at His resurrection, sharing with those in the tombs the blessing of eternal life.

Describing Christ’s sacrifice in terms of the temple ritual, the Epistle to the Hebrews speaks of Christ entering “*the Presence behind the veil*” (Heb 6:19). This depicts heaven in terms of the Jerusalem temple, where the Holy of Holies – which no one could enter except the High Priest on Yom Kippur – was separated from the rest of the temple by a curtain or veil. We see an allusion to this image at the Great Entrance of our Liturgy, when the priest brings the offered bread and wine behind the iconostasis.

To enter “*the Presence behind the veil*” alludes to Christ’s return to the Father, where He eternally offers His sacrifice for us and it is eternally accepted by the Father. Because His sacrifice is offered and accepted beyond human time, it is possible for us to partake of it continually in the Divine Liturgy. The Liturgy, then, is not a “new” sacrifice but the one sacrifice of Christ, eternally offered and accepted.

In this passage, Christ is called “*the forerunner*” (v. 20), meaning the One who goes before, to prepare a place for us. Christ has entered the presence of the Father offering the sacrifice of His blood for us who follow behind Him. The same reality is depicted elsewhere when Christ is called “*the first-fruits of those who sleep*” (1 Cor 15:20).

At His ascension Christ’s disciples are told by an angel, “*This same Jesus, who was taken up from you into heaven, will so come in like manner as you saw Him go into heaven*” (Acts 1:11). Ever since, the members of the Church have been waiting for the return of Christ.

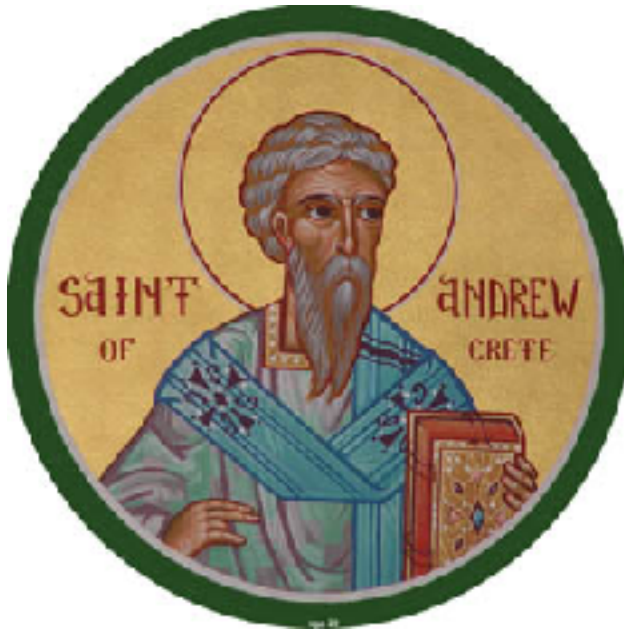
This promise of a second appearance, or second coming, energized the preaching of the apostles, who placed it at the heart of our faith. As the Nicene Creed professes, we believe that Christ “... *shall come again with glory to judge the living and the dead and of His Kingdom there shall be no end.*” And this faith gives us hope.

We can say that our hope for eternal life in the company of the saints is not wishful thinking, but is solidly based on the reality of Christ’s sacrificial death and its acceptance by the Father. It is confirmed by Christ’s resurrection and becomes ours through our sharing in the Divine Liturgy. As forerunner and first fruits, Christ stands at the head of an endless procession, leading those united to Him beyond the veil into the eternal Holy of Holies.

Strange as it may seem, many people are afraid of endless life. The thought of an impersonal existence that goes on forever amounts to torture. It appears to some to resemble life in prison without parole. As we know from studying Christ’s sacrifice and the Divine Liturgy, there is no earthly time with God, no succession of tomorrows, only an eternal now. In Christ’s words, “*Now this is eternal life: that they may know you, the only true God, and Jesus Christ, whom you have sent*” (Jn 17:3). The Christian faith depicts eternity as an endless now, knowing the truly existing One, the inexhaustible cup of life. The life we now share is but a shadow of life in and with God; if earthly time went on forever it would be something to fear. But our hope is not that earthly time would stretch out endlessly, but that an eternal now in the presence of Christ would truly transform us in ways we can but imagine. “... *it has not yet been revealed what we shall be, but we know that when He is revealed, we shall be like Him, for we shall see Him as He is*” (1 Jn 3:2).

КАНОН СВ. АНДРЕЯ КРИТСЬКОГО

Цей канон має назву великого не тільки через великий обсяг, але також через глибокі думки, великий дух покути та морально-аскетичне значення. Протяжний і сумний спів ірмосів і тропарів канону в злуці з поклонами надає цілій відправі глибокого покутного духа. Тому слушно каже синаксар цього дня, що він "справді найбільший серед усіх канонів", та що він "настільки гармонійно укладений, що здатний зм'якшити й найтвердішу душу, зворушити її і спонукати повернутися до добра". Уже початкові тропарі канону створюють у душі поважний і молитовний настрій: "З чого почну оплакувати

пристрасного життя мого діяння? Чи добрий початок дам, Христе, нинішньому риданню? Але як милосердний подай мені відпущення гріхів". "Прийди, окаянна душе, прийди разом із плоттю твоєю, Творцеві всіх сповідайся, покинь, нарешті, колишню нерозсудливість і Богові принеси сльози свої у покаянні" (*Перша пісня*).

Добрий чи злий приклад має на кожного з нас великий вплив, тож святий Андрій наводить різні приклади й події Святого Письма Старого й Нового Завіту, від Адама й Єви аж до Христового Вознесення. На тих прикладах і подіях, наче на канві, снує він історію падіння, навернення та жалю кожної душі. "Я всі оповів тобі, моя душе, — каже він у 8-ій пісні, — повчальні приклади із Старого Завіту. Наслідуй боголюбиві діяння праведних, гріхів же людей лукавих бережися". А відтак у дев'ятій пісні: "Щоб зворушити тебе, душе, приведу тобі приклади з Нового Писання. Отож наслідуй праведних і цурайся неправедних. Умилостив Христа молитвами, постом, чистотою і говінням".

Події Святого Письма проходять перед очима нашої душі, наче на екрані, і кожна з них вона глибоко переживає, наче частину власного життя: "Благаю Тебе, як розбійник — пом'яни мене, плачу гірко, як Петро — прости мені, кличу, як митар, сльози проливаю, як блудниця — прийми моє ридання, Спасе, як колись хананеянки" (*Восьма пісня*). — "Подібно як Давид, послизнувся я, упав у бруд та осквернився, але й мене омий, Спасе, сльозами" (*Друга пісня*).

Розкаяна людина відчуває свій близький кінець і Божий суд перед дверима та боїться заслуженої кари: "Наближається, душе, кінець, наближається, а ти не дбаєш, не готуєшся, час бо скорочується — пробудись, суддя вже близько, біля дверей. Як сон, як цвіт, минає життя — нащо марна суєта?" (*Четверта пісня*). "Колись Господь післав дощем вогонь, що спалив нестямне беззаконня содомлян, а ти, душе, розпалила вогонь геєнський і в ньому будеш спалена" (*Друга пісня*). "Помилуй, благаю Тебе, Господи, помилуй мене, коли прийдеш з ангелами Своїми віддати по справедливості за їх діяння" (*Третя пісня*).

Можна б сказати, що кожний тропар канону це щирий діалог будь-кого з нас зі своєю душею і своїм Творцем. Великий канон це наче детальний передсмертний іспит совісти та щира сповідь з цілого життя кожної розкаяної душі: "Нема в житті гріха чи діяння, ані зла, де я не згрішив би, Спасе, умом і словом, бажанням та наміром — і думкою, і діянням згрішив я, як ніхто ніколи" (*Четверта пісня*). "Сповідаюся Тобі, Христе Царю, згрішив я,

згрішив я, як колись браття коли продали Йосифа — плід чистоти та невинності" (*П'ята пісня*). "Тайну серця мого відкрив я Тобі, Судді моєму, поглянь на мою покору, поглянь на мою скорботу, та вислухай мій суд нині і Сам помилуй мене як милосердний, отців Боже" (*Сьома пісня*).

Велика моральна сила і значення Великого канону полягає якраз у тому, що через розважання над власними гріхами він не веде душі до зневіри й безнадійности, але по щирому плачу, каяттю й жалю він її потішає, підносить, вливає надію та вказує на певний засіб порятунку: Боже милосердя і заступництво Пречистої Діви Марії: "Якщо і згрішив я, Спасе, то знаю, що Ти чоловіколюбчець: караєш жаліючи і гаряче милуєш, і бачиш сльози плачу мого, й спішиш, як люблячий батько, що кличе блудного" (*Перша пісня*). "Богородице, надіє і заступнице усіх, хто Тебе прославляє, зніми з мене важкий тягар гріхів моїх, і як Владичиця чиста, прийми мене, що каюся" (*Перша пісня*).